

Nabolaget: Kulturkvartalet Stormen i Bodø er mer opptatt av å passe inn enn å stikke seg ut. Selv når husene fotografers fra sin mest visuelt slående side.

ALLE FOTO: PER-INGE JOHNSEN/BODØ KOMMUNE

Stilren arkitektur: Den store konsertsalen har utmerket akustikk og fleksible løsninger. Men det kuleste er at alle tekniske krumspring er elegant kamuflert.

Sjøvendt: Det er mye luft per bok i de usedvanlig generøse bibliotekslokalene.

ARKITEKTUR

Den stille stormen

Milliardprosjektet Stormen i Bodø er lavmælte hus for lokalbefolkningen. La oss håpe nordlendingens kulturinteresse ikke blåser bort med det første.

KULTURKVARTALET STORMEN I BODØ
Inkluderer konserthus og bibliotek
Tegnet av britiske DRDH architects med
Bodø kommune som byggherre
Anlegget åpnes 15. november

***Bølgen* i Larvik.** *Kolben* på Kolbotn. *Kilden* i Kristiansand. *Kimen* i Stjørdal. Og nå altså *Stormen* i Bodø. Navnene på norske kulturhus på 2000-tallet er alene verdt en doktorgradsavhandling. For om vi ikke forsto det før, blir det i alle fall klart når man leser seg gjennom disse naturrefererende, tostavelses substantivene i bestemt form: Kulturhuset er en av vår tids sterkeste og mest ensrettede trender.

Dermed er det ikke så oppsiktsvekkende som man skulle tro at beskjedne Bodø by pløyer solide 1,3 milliarder inn i et nytt kulturkvartal. Dette er normen. Samtidig er det ting som skiller Stormen i Bodø fra eldre søsken i den store kulturhusfamilien. Noe som blir tydelig hvis vi sammenligner med Kilden. Mens sørlendingene valgte et hus med en særdeles iøynefallende fasade på en tomt utenfor bykjernen, der bygningens wow-faktor og signaleffekt må ha vært et opplagt mål, har bodøværingene valgt stikk motsatt strategi.

Stormen er et veldig stort anlegg som er plassert midt i Bodø sentrum. Prosjektet består av to bygninger, et konserthus med fire saler på den ene siden av gaten og et bibliotek på den andre. Sammen utgjør de altså *Kulturkvartalet*, og henvender seg både til byen og havnen, der biblioteket har en sjøside med panoramautsikt rett ut i havgapet.

Hypernordisk. Det interessante er imidlertid at selv om dette er *king-size* lokaler, har det lille britiske arkitektkontoret DRDH tegnet et prosjekt som på mange måter gjør veldig lite ut av seg. De senere årene er vi, ikke minst representert ved ulike kulturbygg, blitt vant til at arkitektur handler om visuell egenart.

Innsiden er i likhet med utsiden preget av en kompromissløs vilje til å bruke enkle materialer og en usminket, presis finish.

Stormen beviser at det finnes alternative tilnærminger. Med sin bleke, monokrome fargedrakt, sin dempede materialbruk og sitt oppbrutte formspråk er dette en stille storm som underordner seg omgivelsene og respekterer nabolaget sitt.

Ikke dermed sagt at Stormen er identitetsløs som arkitektur. Og for en norsk arkitekt er det nesten litt komisk å se hvordan et britisk kontor i møte med det høye nord har tegnet hus som låner så entusiastisk fra den nordiske modernismen. Det er veldig mye av både Alvar Aaltos Finlandiahuset (1971) og Gösta Åbergs Oslo Konserthus (1977) i Stormen. Dette betyr at huset har enkle, tydelige geometrier, ærlig materialbruk, et fullstendig fravær av krimskrams og en fasade bygget av svære betongmoduler med et nedstrippet og ganske kjølig uttrykk.

Etter at jeg har brukt en del plass på å skrive om hvordan våre store, offentlige bygninger bør henvende seg til lokalmiljøet mer enn å være designet for glanset papir i stolryggene til SAS og Norwegian, er det bare å berømme intensjonene her. Ikke minst fordi den arkitektoniske ideen er fulgt opp med vilje og ferdighet – dette er flotte bygninger.

Samtidig er det umulig ikke å kjenne en liten, prikkende følelse av at dette er nedtonet skummelt nær grensen til en smule sterilt. Uten å ville støte noen vil jeg våge å påstå at Bodø ikke er Norges vakreste by. Sentrum fikk skikkelig juling under krigen, og gjenreisingen har etterlatt et broket uttrykk. De flotteste husene er modernistiske bygg av den typen DRDH drar veksler på, som fylkeskommunens bygning eller Jakhelln-gården til Blakstad og Munthe-Kaas, og det er jo bra at nye hus viser vilje til å tilpasse seg. Samtidig som det må være lov å spørre seg om det Bodø trengte var mer av det samme.

Nå skal det sies at jeg besøkte huset med uferdige uteområder på en dag da snøen hadde lagt seg i gatene. Og rent akademisk mener jeg at det å tålmodig bygge videre på de eksisterende kvalitetene er helt riktig – selv om blodet ikke akkurat begynte å bruse i årene av en rusletur rundt det nye Kulturkvartalet.

Presisjon. Om utsiden avstedkommer noe motstridende følelser, er interiørene en udiskutabelt positiv opplevelse. Innsiden er i likhet med utsiden preget av en kompromissløs vilje til å bruke enkle materialer og en usminket, presis finish. Betong og trevirke, gode rom og god utsikt til byen og naturen rundt. Det er de veldig enkle, men samtidig effektive grepene som er tatt i bruk.

En rekke kulturhusinteriører jeg har sett de siste årene, har et ganske billig preg der teknikk og akustikk er blitt prioritert fremfor selve arkitekturen. Slik er det ikke i Bodø, og kommunen skal ha honnør for at de har maktet å stå løpet helt ut, unngått lettvinte løsninger og fått seg et hus med gjennomgående kvalitet. Stormen er et ekstremt presist bygg, noe som ikke minst kommer til syne ved at teknisk fiksfakseri som dreibare veggelementer og skyvbare himlinger nesten er helt usynlige. I stedet for å feire fleksibiliteten er alt underlagt en klar arkitektonisk idé. Så får det heller være at de som liker farger og den slags indiskrete elementer bare får sitt i barene som ligger etasjevis oppå hverandre i det ene hjørnet av huset, utført i hver sin koloritt.

I stedet for å feire fleksibiliteten, er alt underlagt en klar arkitektonisk idé.

Luft mellom hyllene. Konserthuset er stort, men inneholder så mange funksjoner at det ikke virker råflott. Biblioteket har på sin side så mye luft mellom bokhyllene at det virker generøst på grensen til det grandiose. For en besøkende er det en flott opplevelse, ikke minst fordi veggen mot sjøen er utført i glass og slipper naturen rett inn i de svære lokalene. Samtidig er det umulig ikke å la tankene gå til de smått bekymrede drosjesjåførene jeg snakket på vei til og fra den nye kulturkatedralen: Hvordan skal det skal gå når kommunen skal drive disse digre husene og fylle dem med daglig program og innhold?

Det er ikke sikkert deres bekymring er berettiget. Pengene kommunen har fått, spadd frem eller lånt for å bygge Stormen, kunne selvsagt vært brukt på sykehjemsplasser. Men samtidig har Bodø en klar ambisjon om vekst og en rolle som regionhovedstad der selv storebror i nord, Tromsø, skal settes i skyggen. I et slik perspektiv må nye skattebetalere lokkes til kommunen med noe annet enn robust eldreomsorg.

Slik er det passende at Stormen ikke fremstår som en turistattraksjon, men et tilbud til lokalbefolkningen og et lokkemiddel for tilflyttere. Og ville jeg ha lettere for å flytte til en by med en av Europas mest avanserte konsertsaler og eget eventyrrom med blinkende stjernehimmel for barna? Ja, jeg må jo medgi at det ville trukket i positiv retning.

Gaute Brochmann

